

Dobrý den,

obracím se na Vás s dotazníkem v rámci projektu ekocentra Koniklec „**Pustme si domů deštovou vodu**“, který se zaměřuje na klimatické změny související s deštovou vodou a jejím úbytkem v krajině. Projekt je realizován za podpory Státního fondu životního prostředí České republiky a Ministerstva životního prostředí České republiky.

Jak klimatická změna souvisí s deštovou vodou?

Malý vodní cyklus je uzavřený koloběh, při kterém voda vypařená z pevniny spadne v podobě srážek na tu samou pevninu (podobně funguje i nad mořem). Navzdory svému názvu má malý vodní cyklus na svědomí většinu srážek dopadajících na pevninu. Pokud dochází k zvyšování odtoku z území, ubývá množství vody, která se vypaří a vrací se do malého vodního cyklu. Tím následně ubývají celkové srážky a narušuje se tepelný i vodní režim krajiny.

Většina deštové vody dopadající na stále se rozšiřující zastavěné území je odvedena deštovou kanalizací do řek a dále pryč z pevniny. Tím dochází k destrukci malého vodního cyklu. Namísto pravidelných menších srážek pak můžeme pozorovat dlouhá období sucha a následující přívalové deště (srážky přicházející z oceánu, velký vodní cyklus). To má za následek erozi půdy, pokles hladiny spodní vody a poškození vegetace, což v důsledku opět vede k destabilizaci klimatu. Naopak trvale dostatečně vodou zásobená vegetace může příznivě ovlivňovat i další faktory podílející se na klimatické změně.

Výše zmíněné projevy klimatické změny v největší míře doléhají na obce a jejich obyvatele. Vaše škola a potažmo obec může být partnerem pro realizaci opatření směřujících k návratu vody do krajiny. Realizace různých opatření na veřejných budovách a pozemcích je dobrým příkladem environmentálního chování nejen pro žáky škol.

Jak využívat deštovou vodu navracet ji do jejího přirozeného koloběhu?

- **Přeměna nepropustných zpevněných ploch na propustné**
Srážková voda (tj. deštová voda a voda vzniklá táním sněhu) se nemůže na nepropustných plochách vsakovat do půdy a obnovovat zásoby podzemní vody. Místo toho odtéká po zpevněném povrchu povodí do stokové sítě nebo do vodotečí a stává se jednou z příčin lokálních záplav. Mezi propustné plochy patří nejenom zatravněná plocha, ale i povrch ze štěrku, dřevěná dlažba, vegetační tvárnice, zatravněné voštiny, a další.
- **Zasakování deštové vody**
Jedná se o další opatření navracející deštovou vodu do jejího přirozeného koloběhu. Obdobně jako opatření předchozí brání i toto opatření příčinám lokálních záplav a nadměrnému vysušování půdy. Deštovou vodu odtékající ze zpevněných povrchů lze do podloží zasakovat nejrůznějšími způsoby, např. přes průlehy, šachty nebo tzv. rýhy.
- **Zásobování požární nádrže deštovou vodou**
- **Další možnosti využívání deštové vody:**

Zalévání zeleně na školním pozemku deštovou vodou
Vegetační (zelené) střechy, kořenové čističky odpadních vod
Úklid, mytí věcí, splachování WC

Projekt jako celek je zaměřen především na poradenskou činnost. Naši regionální zástupci Vám v případě Vašeho zájmu na základě konkrétních požadavků a možností doporučí nejvhodnější řešení. To bude navrhováno ve spolupráci s odborníky a firmami, které se realizací podobných projektů zabývají. Můžeme Vám zprostředkovat i vypracování projektu jednotlivých opatření a vytvoření rozpočtu s ohledem na Vaše finanční možnosti.

Naše organizace má bohaté zkušenosti a mnohaletou praxi s ekologickými výukovými programy, projektovou výukou a jinými inovativními a efektivními formami práce s dětmi. Do zavádění výše uvedených opatření mohou být částečně zapojeny i děti a v každém případě jim chování školy přátelské ke klimatu a životnímu prostředí bude dobrým příkladem. Pro vybrané školy připravujeme také projektové dny, během kterých budou děti samy navrhovat a následně i realizovat vhodná opatření pro svoji školu.

Zástupcům škol, kteří se budou chtít o technologiích využívání dešťové vody dozvědět více, nabídneme dvoudenní exkurzi do Berlína, která se uskuteční na jaře 2011 (termín bude ještě upřesněn). Pro vybrané zástupce obcí bude exkurze zdarma.

Berlín jsme vybrali jako cíl exkurze z důvodu, že zde můžeme navštívit hned několik velmi úspěšných projektů na poměrně malém území. Je to například Postupimské náměstí, kde je dešťová voda v objemu přibližně 23 tis. m³ za rok shromažďována a následně využita asi z poloviny k zavlažování zeleně a zásobování umělých nádrží, zbytek je využit v okolních budovách převážně ke splachování WC. Tato opatření jednak stabilizují klima ve městě, jednak ulevují již tak přetížené dešťové kanalizaci. Zajímavým projektem je také Ústav fyziky, kde k optimální teplotě uvnitř budovy přispívá zelená střecha a fasáda a klimatizace založená na dešťové vodě. Komentář k jednotlivým projektům povede Dipl. Ing. Marco Schmidt z Technické univerzity v Berlíně, který se podílel na jejich realizaci.

Doprava bude zajištěna autobusem. Účastníci budou ubytováni v zařízení, které je součástí společenskokulturního centra UFAfabrik (www.ufafabrik.de).

Na závěr Vás prosím o vyplnění přiloženého dotazníku, a to i v případě, že s námi nebudete mít zájem nadále spolupracovat.

Děkuji za Váš čas a spolupráci

Bc. Dita Mrázková
Koordinátor pro obce a školy
Ekocentrum Koniklec
www.ekocentrumkoniklec.cz

dita.mrazkova@ekocentrumkoniklec.cz